

VM - valtiovarainministeriö

VM033:00/2018

HE-luonnos luottolaitosten ja eräiden sijoituspalveluyritysten velkojen maksunsaantijärjestystä koskevaksi lainsäädännöksi

Finanssiala suhtautuu myönteisesti velkojen maksunsaantijärjestyksen muuttamiseen

Hallituksen esityksellä saatetaan kriisinratkaisudirektiivin muutoksena annettu laitoksen velkojen maksunsaantijärjestys osaksi kansallista lainsäädäntöä. Maksunsaantijärjestykseen ehdotetaan lisättäväksi uusi huonomman etuoikeuden omaavien tavallisten vakuudettomien velkojen luokka. Lisäksi pyritään selventämään oikeutta sopia takasijaisten saatavien etuoikeudesta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten velkojen maksunsaantijärjestyksessä vakavaraisuusasetuksen edellyttämällä tavalla.

Finanssiala ry (FA) näkee valmistellun lainsäädäntömuutoksen kokonaisuudessaan tarpeellisena. FA kiinnittää kuitenkin huomiota seuraaviin ehdotuksiin ja toteaa näiltä osin lausuntonaan seuraavaa:

- FA yhtyy näkemykseen, jonka mukaan on tarpeen vahvistaa pankkien kykyä kattaa tappioita.
- FA pitää hyvin tärkeänä, että uusien säännösten tullessa voimaan on mahdollista sopia jo liikkeeseen laskettujen instrumenttien kuulumisesta niiden piiriin. Näin luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset voivat jo nyt järjestää uusien velkainstrumenttien liikkeeseen laskemisia täyttääkseen asetetut TLAC/MREL-vaatimukset.
- FA katsoo, että talletussuojajärjestelmän takautumissaatavan etuoikeutta koskevassa lausekkeessa tulisi Rahoitusvakuusviraston hallinnoiman talletussuojarahaston lisäksi ottaa huomioon myös vanhan talletussuojarahaston mahdollinen takautumissaatava talletuspankilta.
- FA katsoo, että olisi syytä pitää silmällä talletusten kohtelun harmonisointia koskevia komission toimia ja varmistaa, ettei No creditor worse off -periaate rikkoudu suurten yritysten talletuksien osalta.

1 Uusi huonomman etuoikeuden vakuudettomien velkojen luokka

FA suhtautuu myönteisesti ehdotukseen uuden omaisuuseräluokan luomisesta, jolla olisi maksukyvyttömyystilanteessa huonompi etuoikeusasema kuin tavallisilla vakuudettomilla etuoikeutetuilla velkainstrumenteilla. Huonommalle etuoikeudelle asetetaan ehdotuksessa kolme ehtoa, joista yksi on velkainstrumenttien alkuperäinen maturiteetti, jonka on oltava vähintään vuoden pituinen. FA:n näkemyksen mukaan myös velkainstrumentteja, joiden alkuperäinen maturiteetti on alle vuoden, voitaisiin harkita hyväksyttäväksi luokkaan mukaan, vaikka niitä ei voisi käyttää MREL- tai TLAC-vaatimusten täyttämiseen, koska niiden arvoa voisi kuitenkin alentaa. Tämä parantaisi laitoksen kykyä kattaa tappioita.

FA katsoo, että velkojien ensisijaisuusjärjestyksessä, mm. velkainstrumenttien ja muiden vastaavien rahoitusinstrumenttien huonommassa etusijajärjestysasemassa pankkien kriisinratkaisumenettelyssä ja/tai maksukyvyttömyysmenettelyssä, tulisi myös huomioida, että pankit ovat voineet laskea liikkeelle päämainstrumentteja esimerkiksi tietyn luottoluokituksen tukemiseksi tai vahvistamiseksi ja että luottoluokittajien metodologia ei välttämättä perustu suoraan vakavaraisuussäätelyyn. Säännösten tulisi näin ollen tunnistaa sopimusmahdollisuus, jotta maksunsaantijärjestyksen sitominen tiettyjen kelpoisuusehtojen täyttymiseen ei aiheuttaisi ongelmia.

FA kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetun säätelyn voimaan tullessa tulisi olla mahdollisuus sopia vanhojen instrumenttien kuulumisesta sen piiriin. Samoin tulisi olla mahdollisuus laskea ennen säätelyn voimaantuloa liikkeeseen instrumentteja, joiden ehdot ovat sellaiset, että ne voidaan rinnastaa säätelyn voimaantulon jälkeen uuden huonomman etuoikeuden luokan velkoihin (vrt. muutospäätöksen artiklan 108 kohta 4). Tämä on ensiarvoisen tärkeää sijoittajien ja liikkeeseenlaskijoiden oikeusvarmuuden varmistamiseksi ja myös siitä näkökulmasta, että luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset voivat ajoissa täyttää asetetut kriisinratkaisusäätelyvaatimukset, kuten G-SII-laitosten TLAC-vaatimukset, jotka astuvat voimaan 1.1.2019.

FA haluaa lisäksi kyseenalaistaa lisäystä, jota esitetään lakiin liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta. Sen mukaan luottolaitoksen ensisijaiseen lisäpääomaan luettua rahoitusvälinettä ei katsota velaksi, kun arvioidaan yhtiön varojen riittävyyttä velkojen maksamiseksi. FA:n käsityksen mukaan tässä arvioinnissa on kyse ennen kaikkea varojen riittävyyden tarkastelemisesta, ei maksukyvyttömyyden testauksesta. Tämän vuoksi ei ole selvää, onko esitetty lisäys tarpeellinen. Sama kysymys koskee myös osuuspankki- ja säästöpankkilakeihin esitettyä vastaavaa lisäystä.

Muutospäätöksen 108 artiklan uudessa 6 kohdassa säädetään, ettei vaihtuvakorkoisia velkainstrumentteja, joiden korko perustuu yleisesti käytettyyn viitekorkoon, ja velkainstrumentteja, jotka eivät ole liikkeeseenlaskijan kansallisen valuutan määräisiä, katsota kytkeytyä johdannaisia sisältäviksi velkainstrumenteiksi. FA katsoo tärkeäksi selkiyttää tältä osin kansallisessa lainsäädännössä olevaa johdannaisvaatimusta, jonka mukaan huonomman etuoikeuden omaava uuden velkaluokan instrumentti ei saa olla johdannainen eikä se saa sisältää johdannaisia.

2 Vanhan talletussuojarahaston takautumissaatavan etuoikeusasema

FA katsoo, että talletussuojajärjestelmän takautumissaatavan etuoikeutta koskevassa lausekkeessa tulisi Rahoitusvakuusviraston hallinnoiman talletussuojarahaston lisäksi ottaa huomioon myös vanhan talletussuojarahaston mahdollinen takautumissaatava talletuspankilta.

Voimassa olevan lain mukaan talletussuojajärjestelmästä korvattavilla talletuksilla on nk. supersenioriteetti (s.o. parempi etuoikeus kuin muilla talletuksilla). Talletussuojakorvausten suorituksen yhteydessä talletussuojajärjestelmä astuu tallettajan tilalle samalla etuoikeusasemalla, jääden talletuspankin velkojaksi.

Vanhan talletussuojarahaston takautumisoikeudesta on lain 1199/2014 voimaantulosäätöksissä säädetty seuraavasti:

”Vanhalle talletussuojarahastolle syntyy takautumissaaminen sellaiselta talletuspankilta, joka ei ole tämän lain voimaantullessa vanhan talletussuojarahaston jäsen, määrään, jolla talletuspankin talletuksia on korvattu vanhasta talletussuojarahastosta tai on muuten käytetty kriisinratkaisun kustannusten kattamiseen rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun 14 §:n mukaisesti.”

Esitämme seuraavia täsmennyksiä HE-luonnokseen:

S. 12, Yksityiskohtaiset perustelut luottolaitoslain 1 luvun 4 a §:ään

Pykälän 2 momentti vastaisi nykyistä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 luvun 21 §:n 3 momenttia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 7 luvun 30 §:n 3 momenttia ja säästöpankkilain 118 §:n 3 momenttia **sekä lain 1199/2014 luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta vanhaa talletussuojarahastoa koskevia voimaantulosäännöksiä.**

Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun muuttamisesta
1 luvun 4 a §, 2 momentti

Mitä tässä pykälässä säädetään korvattavista talletuksista, sovelletaan myös rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettuun Rahoitusvakausviraston takautumissaamiseen **sekä lain 1199/2014 luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta voimaantulosäännöksissä tarkoitettuun vanhan talletussuojarahaston takautumissaamiseen talletuspankilta.**

FINANSSIALA RY

Veli-Matti Mattila

johtaja, pääekonomisti